

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۱۱/۲۴

خوشحال آصفی

افغانستان کی ایرانی ترهگر،

د فاطمیون لیوا څه موخې لري؟

وروسته له هغې چې د اجرائیه ریاست دویم مرستیال محمد محقق په ایران کې د سپاه پاسدارانو قوماندان قاسم سلیماني له دې امله وستایه چې په سوریه کې افغانان چې د فاطمیون لیوا تر قیادت لاندې د اسد د رژیم په ملاتړ جنګوي؛ د افغانستان لپاره له فاطمیون شورا څخه د راپیشو ګواښونو په اړه اندېښنې زیاتې شوې. تازه د افغانستان د مشرانو جرګې د کورني امنیت او دفاعي چارو کمیسیون د ایران له خوا د افغانستان په یو شمېر هزارهجاتو سیمو کې د لشکر فاطمیون وسله والې ډلې د ځای پر ځای کېدو په اړه اندېښنه ښيي او وايي، داسې راپورونه ورته رسېدلي چې ایران په افغانستان کې د دغه ډلې د ځای پر ځای کولو هڅه کوي. په ورته مهال د افغانستان د ملي امنیت شورا یو شمېر پخواني چارواکي هم د فاطمیون لښکر د افغانستان ملي امنیت ته یو بالقوه یا پټ ګواښ بولي.

د فاطمیون لیوا چا او څنگه رامنځته کړه؟

ایران په نورو هیوادونو کې د لاسوهني او مداخلې نوم لري، او ویل کېږي په نورو هیوادونو کې د خپلو اهدافو تر لاسه کولو لپاره یا د نوموړي هیواد له افراطي ډلو ملاتړ کوي او یا په مستقیم ډول په یاد هیواد کې خپلې افراطي ډلې زیروي. د همدې هدف د تر لاسه کولو لپاره یې په سوریه کې د اسد د رژیم د ملاتړ په نوم یې افراطي ډلې رامنځته کړي چې یوه یې د فاطمیون لیوا نومېږي. دغه لیوا چې پوځي فعالیت لري په کال ۱۳۹۰ کې رسمي اعلان شوه او فعالیتونه یې ښکاره شول. د لیوا رامنځته کونکي او بنسټ ایښودونکي یې علي رضا توسلي نومېږي چې په ابو حامد مشهور دی او د فاطمیون لیوا له رامنځته کولو درې کاله وروسته ووژل شو. د فاطمیون لیوا ترکیب له اهل تشیع افراطیانو جوړ دی چې په ډله کې یې افغان، پاکستانی، سوریایي او ایرانی شیعیه ګان برخه لري. دغه لیوا خپلې ترهگریزې کړنې او فعالیت «سپېڅلو ځایونو د ساتنې جهاد» یادوي او له جوړېدو څخه تر ننه یې په زرګونو افغان شیعیه ګان د اسد رژیم په ملاتړ جنګولي او وژلي دي.

په افغانستان کې د فاطمیون ډلې د خوځښتونو دلایل:

۱- پر ایران د امریکا بندیزونو ته غبرګون:

وروسته له هغې چې د امریکا متحده ایالتونو پر ایران د اتومي پروګرام له امله یو ځل بیا بندیزونه ولګول؛ د دغه هیواد حکومت په کور دننه له ګڼو اقتصادي مشکلاتو سره مخ شو. له نړۍ سره سوداګري یې بنده شوه او د سیمې له هیوادونو سره یې هم په اړیکو کې محدودیت وضع شو. کله چې ایرانی حکومت ځان په تاوان کې ولید نو یې په سیمه کې له امریکا سره ښکر جنګول پیل کړل. ښه بېلګه یې د ایرانی چارواکي د تېرې اونۍ څرګندونې یادولی شو چې ویلي یې دي؛ که امریکا په ایران بندیزونه لیرې نه کړي نو ایران به په افغانستان او عراق کې د امریکا پوځي اډې په توګندیز برید په نښه کړي.

۲- د افغانستان د اوبو د مهار لپاره پر افغان حکومت د فشار وسیله:

له کله نه چې د ایران او امریکا تر منځ ټانټې ژوول پیل شوي نو ایران لکه اوبو اخیستې شخص په شان هرې خوا ځګ ته هم لاس اچولی دی. څو میاشتې وړاندې د ایران ولسمشر حسن روحاني د دې لپاره چې په کور دننه د امریکا د بندیزونو په اړه د ایرانی ولس پام پلې خوا ته واړوي؛ د افغانستان د اوبو په اړه غیر مسولانه څرګندونې وکړلې. نوموړي وویل چې له افغانستان څخه د اوبو د حقابې د تر لاسه کولو لپاره به له هر ډول امکاناتو او انتخابونو

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولئ

گټه پورته کړي. نو اوس د دې لپاره چې په افغان حکومت یو ډول فشار راوړي څو له ایران سره د اوبو مساله د ایران په خوښه حل کړي؛ د فاطمیون لخوا یې رامخې ته کړې ده.

۳- مذهبي او قومي جگړو ته لمن وهل:

که څه هم له وړاندې ایران په افغانستان کې په مستقیم ډول د ځینو ډلو پر مټ قومي او مذهبي تعصب لپاره کار کړی دی؛ خو په وروستیو کې کله چې په کابل پوهنتون کې د محصلینو ترمنځ وروستی اخ و ډب ترسره شو؛ اوس د افغان شیعې گانو او سنیانو تر منځ د نفاق اچولو په اړه د ایران په لاسوهني شگونه زیات شوي دي. ځکه د کابل پوهنتون د محصلینو په شخړه کې د شیعې ایزم او سنیزم بحث راپورته شوی و. یو شمېر سیاسيون او په خپله ځیني محصلان هم د کابل پوهنتون د تیرې اونۍ په پېښه کې د ایران فاطمیون ډله مخامخ بنکېله بولي.

۴- له طالب سره له سولې وروسته د ایران د گټو ساتل:

وروسته له هغې چې د افغانستان د سولې لپاره د امریکا د بهرنیو چارو وزارت لخوا زلمی خلیلزاد د ځانگړي استازي په توگه ټاکل شوی؛ ورسره سولې ته هم د افغان حکومت، افغان ولس او وسله والو طالبانو هیله مندي زیاته شوې ده. په وروستیو کې دغو خبرو پرمختگ هم کړی او لا هم د پرمختگ پر لور روانې دي. ایران چې دغه حالت ولید نو اندېښنه ورسره پیدا شوه چې که له طالب سره سوله کیږي نو د ایران گټې به څوک تعقیب کړي. د همدې په خاطر یې سر له اوسه په افغانستان کې د فاطمیون لخوا د ځای پر ځای کولو هڅې روانې کړي دي.

پای